

A „KELET” és a „SPORT”
előfizetési díja együtt:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Rész évre 16 fr.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 fr. 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hórá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kolozsvár, 1877. febr. 14.

(?) A válság folyamata megállapodott s azon van, hogy visszatérteben teljesen eloszolják, miután, mint tegnapi táviratunk magát kifejezi: „Sennyey, Bittó, Szlavy, Goro-ve, Glyczy kihallgatása után Tisza és Széll Kálmán utasítottak, hogy próbálják meg az Auersperg kormányynyal kiegyezni.”
Előre lehet látni, hogy ha nem az osztrák kormány elbocsátása után történik a megoldási kísérlet — alkotmányos formák szerint való más kibontakozás lehetetlen. Nem azért, mintha — a mint némely bécsi lap hírelé — a conservatív Sennyey kormány a Auersperg-cabinetet szolgálni hajlandó ne lett volna, hanem bizonyony sokak inkább azért, mivel Sennyey Pál báró államférfiú érzelme már Bécsbe indulása előtt is minden kétséget kizárólag, megmondta neki, hogy az az idő, midőn „zászlaját kibontsá, Magyarország nagy többsége körülte csoportosuland” még egyáltalán nem következett el, sőt talán, ha lehet, még messzebbre vonult vissza most, midőn Magyarországnak Ausztriával szembenállási jogi biztosításáról van szó. Ő tehát, a mennyire a lapok (s köztük a „Kelet Népe” „Ébredés”) híreinek hitelt lehet adni, oly tervekért kért Ő Felségtől engedélyt, hogy úgy mondjuk: tárczavallását oly feltételekhez kötötte, a melyekről a conservatívok pénzén előző lapok kihirdői is tudhatták, hogy a legfelsőbb helyben hagyást megynerni nem fogják.

Mert nem szólva itt arról, a mi a válságok részéről tenné lehetetlenné b. Sennyeynek a parlamentarizmus kormányzást, nyilvánvaló, hogy akárminő aggodalmak lehetnek a Felségnek az önálló jegybank felállításával szemben, sokkal komolyabb aggodalmakat kell táplálnia avval a kormányférfiúval szemben, a ki „elvé” megvalósítását azon kezdend, hogy a monarchia vérendszereit alapjában átalakítsa s a keleti kérdés mostani stádiumában biztonságukat avval akarná megszilárdítani, hogy a véderő szervei kapcsolatát szétbontogassa, és ismét avval a kormányférfiúval szemben, a ki nem csak ezt a kivihetetlen javaslatot vetné a magyar illetőleg vettettene az osztrák parlamentbe, hanem pro abundantia, még avval a husvéti piros tojással is meg akarná a magyar nemzetet ajándékozni, hogy a közgazdászati tisztviselők választási jogát elconfiscálja s a takarékoskodást azon kezdi, hogy a másfélszerte többre kerülő kiegyezési, nyugdíjazási stb. rendszert inaugurálja.

Ilyen feltételeket kötni a mai külső és belpolitikai viszonyok közt a tárczavalláshoz, miután b. Sennyey bizonyony mindannyiunknál tisztábban látja azok kivihet-

lenségét, nem nevezhetni egyébnek, mint abdicálásnak az oppositiónak, mert micsoda oppositio az, a mely midőn a kormányalakításra alkalma nyílik, megfutamodik. Akár az egyszeri szegény ember és a halál története, modern kiadásban.

Különböző a conservatívok dolga s nem a miénk. Nekünk legfőkébb a szászegedik argumentum, a már eddig is előttünk fekdött százhoz, a mi conservatívaink pártjáról alkotott ítéletünk helyes volta mellett.

A helyzet nevezetesebb momentumai nem is ez a nagy hűvel dúrral mozgósított „déli hadsereg”, mely a bécsi Pruth mellett cum pudore fújja a retraits accordjait, hanem a Felség parancsára, melylyel Tiszát és Széllt az Auersperg-kormányal való kiegyezés megkísértésére utasítja.

A részletes módozatok biztos ismerete nélkül, természetesen nem szólhatunk a kérdés pontokhoz, melyeken a kiegyezési kísérletek eddig hajótörést szenvedtek és így azon kérdések iránt sem lehetünk tisztában, a melyekre nézve az újabb egyezkedési kísérleteknél engedményeket kellend az osztrák kormánytól, ministereinknek kicsikarnoki. Az iránt azonban tisztában vagyunk, hogy kormányunk a közhangulatnak mind a parlamentben, mind a sajtóban, mind pedig a nemzet részéről történt nyilatkozatát átérzte annyira, hogy a bank-, vám- és kereskedelmi kérdésekben az ország érdekeit nemcsak látszólagos, hanem realis határozományok által fogja biztosítani s a kiegyezés megkísértésére vett utasítást nem fogja az értelembe venni, hogy a kiegyezésnek minden áron meg kell történnie, hanem a tárczáknak ismét való elvállalására csak is határozott garanciák mellett lesz hajlandó.

És azt hisszük, e tekintetben osztrák részről is bizonyítékaikat fogjuk nyerni annak, hogy a magyar kormány s illetőleg nemzet által adott lecke nem volt eredménytelen a Lajthán tuzi „testvérek”-re nézve. Valami vérmes reményekkel nem kecsgetjük magunkat, — de a politikus rendszeren nem azt valóítja, a mit őhaj, hanem a mit lehet. S mi csak azt kívánjuk, hogy ez igazságot ne csak a Tisza-, hanem az Auersperg-kormány is igaznak bizonyítsa magatartása és eljárása által.

Ez esetben, a jobb jövő reményében, folytassuk a munka terhes, de kötelességszerű útját, melyen, a nemzet mellett, annak kell a legtöbb erőt és kitartást kívánunk, a kinek legtöbb jut e teherből — a Tiszacabinetnek.

A válság.

A Bécsben történetekről a következő híreket közöljük:

Söt néhány olyan képviselőjét is a szépnemnek, kiket már inkább megilletett volna a pihenés, az imádságos könyv, vagy a mise.

A kedves teremtes egy sötét összeesküvésnek lón áldozata. A leányos apák felbőlelték ellene, régi engesztelhetetlen ellenségét, a bűjtőt ki fagyaltatába belekevert egyetlen csöpp kalendárium-fincturát s megölte vele.

Utolsó lehellete is parfüm, utolsó szava is zene s ő, utolsó modulata istáncz lépés vala.

Hűlt tetemei ma, 1877 febr. 14-én kísértetnek ideiglenes nyugodalomra. Lelkéért pedig az engesztelő áldozatok folyni fognak, bízhetőleg — az egész éven át.

Tehát csak rajta: „Kongasd, vén robotos!”

A vigság zaja elhangzott, az arczokról tavántek az élv mosolyai. A báltermek bezárultak, s kinyíltak a szentegyházak ajtai s a Straus-féle waltzerek helyett tisztességes orgonák méla szolozsmái rezgik át a levegőt.

A bálók és kránocerek különböző rendű és rangú csillagai, legyezők, bouquetek és tánczrendek helyett imakönyvvel kezűkben sietnek az úristen garde des dames-sága alá: a búszke homlokok, melyeket még tegnap drága fűrtök és fűzerek fedtek: ma alázattal hajlanak meg, hogy az isten szolgálja szűrke hamuba mártott újjával hintse rájuk a szenvedés és megváltás jelét — s az olvadó bókók és forró Liebes-Erklärung-ok helyett, áhítatosan hallgatják az oktató, intó, gyakran dorgáló szent beszédek.

És az egész közönség, mely tegnap még önfeledten eviczelt a hivalkodás, az édes könnyel-

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DÍJAZTATNAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

A „P. Lloyd”-nak távirják, hogy ügylátszik mintha a Sennyey-kombináció nem volna feltétlenül eléjra, — és hogy Bécsben feltűnt, miszerint a király az utóbbi napokban az osztrák miniszterek közül csak Auersperget, sőt is is csak egyszer hívatta. — Sennyey az osztrák miniszterekkel nem is érintkezett. — Andrassy következetesen a háttérben tartja magát.

A „N. Fr. Presse” azon híre, mely szerint Sennyey, midőn Ő felsége által programja formálására felszólítottat, azt felelte: „Felséged akarata az én programom.” — annyira magán viseli a koholmány bélyegét, hogy felesleges cáfolatát bevárnunk.

A bécsi lapok közül a „Tagblatt” bizonyosnak tartja Tisza visszatérését. A „N. Fr. Presse” kétli, hogy Sennyeynek sikerüljön, Tisza népszerűségével szemben, kabinetet alakítani, s azt hiszi, hogy egy Sennyey kabinettel szemben az osztrák kormány kénytelen volna több eddig tett engedményt visszavenni. Csak a Montags-nyerue” nem modul. Szemben a Tiszakormány elhatározásával lehetetlennek tartja, hogy az alkotmányos párt konferenciája valamely engedményre elszájn magát. Szerinte az osztrák kormány a központi választmány megalkotása kérdésében csak a részvényesek által szaband választásba egyeztetik; egyelőre egészen passiv fogja magát tartani, s az új kabinet javaslatait be- várni.

Bécsből írják a „P. L.”-nak; a helyzet komolysága itt az első pillanatban nagy megütődést szült, a mely csak fokozódott, midőn a Sennyey-kombináció komolyabb alakot látszott ölteni. Azonnal belátták, hogy b. Sennyey nem oly férfi, ki pusztá villámhárítónak engedje át magát, áron meg kell történnie, hanem a tárczáknak ismét való elvállalására csak is határozott garanciák mellett lesz hajlandó.

A válság.

A keleti kérdés.

A török kormányválság okairól.

Gr. Zichy József társalgásáról a szultánnal, midőn e hó 3-án a Medsidie rend nagyszalagját megköszönte, a „P. Lloyd” újabb részleteket közöl. A szultán ugyanis közvetlen az udvariassági szóváltás után kifejezte örömet a fölött, hogy Zichy grófota a nagyvezírválság után láthatja magá-

műség hullámaiban: alázattal borul ma térdre, mellét veri, áhítatosan sutlogva el a „mea culpa”-t.

Beh furcsa teremtes is az ember!

A cigányról beszélük: hogy mikor egyszer, éjjeli tivornyázása közben jelentették neki, hogy a kunyhója földig égett, így fohászodott fel: Jáj, hogy fogok én holnap ordítani! — s azzal folytatta tovább a dinomdánomot.

Az élvező emberiség is így tesz, a mig tart a farsang. Belémérül nyakig a hivalkodásba s a komoly interpellációkat azzal torkoltja le, hogy majd fog vezekelni a bűjtben.

Milyen jó is: hogy az ember háta mögött ott van az egyház!

Milyen könnyen vehetjük a rovást, tudva: hogy a gyónás meghozza az abszolutot; milyen kényelmesen elmerülhetünk a hushagyó kedd boldonságaiba, tudva: hogy jóvá teszik mindezeket a hamvazó szerda töredelmei!

„Kongasd, vén robotos!”

Légy üdvözölve, te nagy-bűjt! Te szőr-csuhás, mormogó, olvasót pörgető aggastyán, kinek az a feladat jutott részedül: hogy takar-gasd elődödnök, ama léha, éretlen gyereknek, baklővéseit.

Tedd lehetővé a papáknak: hogy csőd nélkül kiegyenlíthessék a pipere-kereskedők és divatárusnók borsos számláit — s mondjad nekik, hogy legyenek máskor valódi urak a házánál s ne hallgassanak a Kukliné-prédikációkra.

Látogasd meg azokat a mamákat, kik végig virasztottak valamennyi bál-éjszakát s lányaikban vetett reményeik mégis dugába dőltek, — s értesd meg velök: hogy egy munkásnak,

nál s így személyesen elmondhatja neki a válság okait. Mindenekelőtt kijelenti, hogy a változás nem jelent rendszerváltozást, miután ő az általa adott alkotmányt lelkiismeretes pontossággal fogja végrehajtani. A nagyvezér elbocsátásának okánál azt emeli ki, hogy Midhát különböző személyeket ajánlott magas hivatalokra, kik egyáltalán nem voltak képesek garantiát nyújtani az alkotmány őszinte keresztültelése irányában s hogy Midhát általában figyelmen kívül hagyta az ő őhaját, hogy némely hivatalokra különösen a pénzügyi kezelésre nézve európai személyeket alkalmazzon, hogy továbbá a helyett, hogy energikusan látott volna hozzá az alkotmány megvalósításához ezzel Európá előtt a török kormány őszinte törekvését tanúsította volna, ezen alkotmányt önző célokra használta fel s saját személyét toltá előtérbe. A szultán végül felkérte Zichy, hogy ezen nyilatkozatot lehetőleg terjeszsze s ezáltal eleje vétessek azon rágalomnak, mintha Midhát bukása a reformot is meggátolná.

Konstantinápolyi állapotok.

Konstantinápolyból megezőfollják azt az értehető indokból terjesztett bőrczi hírt, hogy 4000 fegyveres szofia fenyegető magatartást tanusit s legközelebb komolyabb nyugtalanságok törnek ki, a város teljesen nyugodt, a négyezer fegyveres szofitól szőlő nir koholmány. Konstantinápolyban nem is volt nyugtalanság, sőt még változást bár Abdul Hamid szultánról olyan hírek kezdene keringeni, mint annak idején Murad szultánról, hogy nagy remegésben van a titkos összeesküvések miatt. Mondják azt is, hogy Edhem pasa állása máris nagyon meg van ingatva, s legközelebb már utódját nevezik ki — Veffik bey vagy Mahmud Damag pasa személyében. A török minisztertanács azonban 8-ikán elhatározta, hogy nyugodtan folytatni fogják a békétárgyalásokat és a reformmunkát s a szultán és vezire közti jó viszonyban semmi változás nem jelentkezett.

Párisi jelentések szerint Lord Lyons az angol nagykövet pénteken este meglátogatta Déca- zest s közölte vele az angol trónbeszédet. Szombaton reggel minisztertanács volt Párisban, mely kizárólag a keleti kérdéssel foglalkozott. Décazes herczeg, hirszerint, azt a határozott biztosítást kapta a török kormánytól, hogy ez pontosan végre fogja hajtani az alkotmányt, mert Midhát eltávolítása óta a szultán akaratában nem történt változás. Szadik pasa Konstantinápolyba utazását már legközelebb egnapra várják; helyét Párisban hirszerint Muszurus pasa, a londoni nagykövet foglalandja el.

A kék könyv.

Salisbury angol meghatalmazott konstantinápolyi utjában meglátogatta Berlint, Bécsot és Rómát s az itteni kormányok nézeteiről részletes jelentést tett saját kormányának.

Közöljük e jelentések szó szerinti szövegét. Berlin, nov. 23.

egyszerűnek, háziassnak nevelt leány, a mosolygó tűzhely kebelén, sokkal csábítóbb kép a valódi férfura nézve, mint a farsang kápráztató vásártérenek csillogó bábjai!

Vigasztald meg azokat a nagy, nagyobb legnagyobb és feletöbb nagy leányokat, kik az idén is hajadon fővel olvashatják a költő sorait:

„Hajdanában nem volt nagy lány, hanem csak kis lányka;

Vették, vitték, alig hogy az iskolát kija- rta . . .”, s magyarázd meg nekik, a te udvari- adan de őszinte modoroddal: hogy vajlon mért nincs ma úgy, mint volt régen?

Alj szóba azokkal az ifjú férfakkal, kiknek az idén sem sikerült papucs alá kerülniök, s győzd meg őket arról: hogy nem a báltermek levegőjében található fel a szerető leány, hű nő és jó anya!

Mondd meg azoknak, a kik gondatlanul, marokkal vesztegetik az apait-anyait: hogy nehez napok jöttek a házra s idestova és legnagyobb hazafi érnny lesz: szorgos munka jámbor takarékoság!

S látogass el végre a szegények kunyhóiba s adj egy darab kenyert azok kezébe, kiknek asztalán farsangi időben sem igen fordul meg egy kis hus-eledel!

És mindezekért mi is elnézzük neked, a te apró gyöngöskéidet.

Elnézzük: hogy még most is a csetának tartod magad, holott gourmand vagy te is csak hogy specialis étlappal.

Elnézzük: hogy mi a szó teljes értelmében úszol a tejben, vajban és olajban: azzal bi-

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gátmód sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyból és gyakorból hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stabenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstem et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Pureau Budapestben: Haasenstem et Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitator 5. sz.

Nyitléri cikkeik

gáymond sora usán 25 kr. díztendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerencsém volt ma délután a német császár által fogadtatni. Ő felsége szilárd reményét fejezte ki a béke fontartására, s mondá, hogy felbáználta s továbbra is használni fogja minden személyes befolyását ez irányban Sándor császárnál. Ő felsége úgy vélekedik, hogy Sándor császár magatartását a körülmények dictálták, hitfelelnek elnyomatása miatt a törökök által. Reményli azonban, hogy észszerű reformok által a török tartományokban, ha ez a végrehajtás iránti garantiákkal párosul, elkerülhető lesz a török területek megszállása. Ő felsége azt tartja, hogy pusztai igérettel lehetlen lesz továbbra is megelégedni Európának, s hogy a keresztények sanyargatása ellen mellőzhetlenül biztosítékot kell nyerni. Én constálítam ő felsége előtt, hogy királyasszonyunk kormányának is tökéletesen ez a kívánsága, jeleztem azonban aggályaimat, hogy a török terület megszállása háborúra vezetne, melynek határai beláthatatlanok.

Salisbury.

Róma, nov. 29.

Bécsbe nov. 24-kén este érkeztem volt meg s a következő napon több órai értekezésem volt Andrassy gróffal, nem különben 26-án reggel. Ő excellenciája hosszasan beszélt velem a keleti ügyek állásáról, s kritizálta a megoldásra ajánlott különféle tervekét. Örömemre volt megérthetni, hogy az ő nézetei több tekintetben megegyeznek a mi kormányunk nézeteivel. Ugy látszott rendkívül idegenkedik attól, hogy a conferentián új vazallus államok alakíttassanak, mert véleménye szerint ez a fenforogó viszonyok közt sem a politikai állandóságot, sem a jó kormányzatot nem biztosítaná. Ő excellenciája ép oly nagyon ellene van az orosz occupatió eszméjének és reményét fejezte ki, hogy ezt Anglia sem hagyáná jóvá. Én biztosítottam, hogy a királyasszony kormányja teljesen osztozik e nézetben. Egyszersmind megígértem, hogy a törökök tehetetlensége több ízben tett ígéretei beváltására, s a kereszttyén lakosság ennek folytán való saanyru sorsa, kötelességévé teszik Európának, a reformoknak nemcsak pusztá becikkelyezését, de az azok végrehajtására szükséges biztosítékokat is megynerni.

E tekintetben Andrassy gróf igen szívesen támogatott. Azután kifejtettem ő excellenciájá előtti kormányunk nézetét a török kormányokról, bírák és egyéb tisztviselők kinevezése iránt s értintem a biztosítékokat, melyekkel e közegek körülveendő volnának. Ő excellenciája nagyjában méltányolta e véleményeket, de nem azonosította magát a részletekkel. Ezzel együtt erőlyesen sürgette a fiskális reformokat s különösen az adóbeli rendszerből eredő sanyaruságokat eseteelte. Én biztosítottam, hogy magunk is érezzük e hájt s megszüntetésére segédkezt ajánlunk. Megvitattuk a muzulmanok lefegyverzésének kérdését, de megegyeztem abban ő excellenciájával, hogy nehéz volna, valamely állandó és practicus gőpezetet feltalálni e magában véve üdvös intézkedés végezelegz magadnak, hogy irtózoal a zsíros éte- kektől.

Hogy mig mohó étvágygyal fogyasztod a pompásnál pompásabb halakat; abban a boldog hitben élsz: hogy vegetáriánus vagy,

Elnézzük azt a részrehajlásodat: hogy mig cibrére fogod a szegény koldus barátot — dús asztalt teritesz a kanonokoknak, az egyenlőség nevében.

Hogy mig a mulatozások ellen agyarkodol: te sem vagy jobb a Deáké vásznánál s közted és a farsang között csak az a különbség: hogy annak uralma alatt nyilvánosan vigadtunk és titokban szomorkodtunk — a te időnyedben pedig nyilvánosan szomorkodunk és titokban vigadunk.

De hát ugyan, van e tökéletesség ezen a világon?

Elég tőled: ha azt mutatod, mintha mind hinnéd, a mit prédikálsz — s tőlünk is elég: ha azt mutatjuk, mintha mind teljesitenők azt, a mit nekünk parancsolsz.

Elég tőlünk: ha nem a redoutba megyünk, hanem a templomba; ha a waltzerek helyett tisztességes orgonák méla szolozsmáit s az épületes szent beszédekkel hallgatjuk; ha meghajtjuk térdeinket mellünkkel verjük s hamvat hintve fejünkre, töredelmesen eltsutogjuk a „mea culpa”-t.

Elég tőlünk: ha ismerőseinknek nem azt mondjuk, hogy: „Vig mulatságot!” hanem azt kívánjuk, egész jámbor ábrándtal:

„Béke és bójt mivelünk!”

Csak „Kongasd, vén robotos!”

Csalány.

rehajtására. — Andrássy gróf készséggel megígérte, hogy Ausztria-Magyarország támogatni fogja Angliát a béke fentartására irányuló törekvéseiben; de látszott, hogy a dolgok jelen állását nem csekély aggodással nézi.

Salisbury.

Róma, nov. 29.

My Lord. Az osztrák császár 25-én kihallgatás szerencséjében részesített engem, a mely alkalommal kifejeztem királyasszonyunk és kormányunk szilárd reményét, hogy Ausztriával együtt működhesünk a konferentián. Ő felsége kegyeskedett hasonló reményét kifejezni s úgy vélekedni, hogy e két monarchia érdekei a keleti kérdés jelen stadiumában, azonosak. Ő felsége megbeszélte az ügyek állását a fellázadt török tartományokkal s bonczolá az ide vonatkozó különféle javaslatokat; de úgy látszott, tart attól, hogy a hatalmak valamennyie által elfogadható megállapodások elé majdnem legölyhözhetlen akadályok tornyosulhatnak. — Biztosítam ő felségét, hogy kormányunk szilárdan reményli a béke fentartását s megjegyzém, hogy hitem szerint a békét csak akkor fenyegetné komoly veszély, ha a török terület megszállásához ragaszkodnának.

Salisbury.

Róma, november 30.

Ma reggel értekeztem Signór Melegari olasz külügyminiszterrel, s megbeszéltem vele a keleti ügyek jelen komoly állását. Ő excellenciája hangsúlyozva fejezte ki azon nézetét, hogy a kereszténység lelkiismerete nem lesz addig kielégítve, míg hathatós garanciák nem szerezteknek a törökországi keresztény népek jobb kormányzata iránt. Kijelentette továbbá, hogy az olasz kormány erősen ellenzi a török birodalom bármely részének bármily katonai occupációját. Igen nyomtatékosan fejezte ki aztán azon nézetét, hogy a hatalmak actióját nem kell a párisi szerződésből származtatni, vagy a szerint korlátozni, hanem hogy tanulmányozni inkább közvetítő jellegűek, jogszimulák egy-egy csak a háború eseményeiből s a konferentiának a porta által való elfogadásából származtatva. Nézte szerint a kérdések megoldásában a hatalmakat ama szerződés által rájuk rott kötelezettségeknek nem volna szabad korlátozni s ő nem helyesli, hogy a portának meg legyen engedve hogy visszautasítson bármely határozatot, melyet a conferentia hozna. Ellene nyilatkozott ő exciá annak, hogy Montenegro kikötött kapjon az Adrián, mert kételkedik benne, hogy lesz-e Montenegrónak elég hatalma megakadályozni, hogy az ne használtassék föl más célokra, mint a minőkre a hatalmak rendeltetni óhajtják. Signor Melegari az egész beszélgetés alatt azt a alegkomolyabb óhaját fejezte ki, hogy együttműködjék Angliával a konferentián.

Salisbury.

Salisbury Konstantinápolyba érkezve Ignatieff nézetairól a következő jelentést küldte kormányának.

Konstantinápoly, 1876. decz. 7.

Többször értekeztem ideérkezésem óta Ignatieff tábornokkal. Ő azonnal kijelentette, hogy az orosz kormány a török terület occupációját nem állította föl conditio sine qua non gyanánt, de úgy ajánlotta, mint az egyetlen rendszabályt, mely szerint a sürgős szükségben segíteni képes. Ő hiszi, hogy a conferentia olyan intézményeket lesz képes létrehozni, melyek elég garanciát nyújtanak a reformok végrehajtására, s elég oltalmat jövedőre a kereszténynek életének és vagyonának biztosítására. De ő most főképp a jelen veszélyt tekintti sürgősnek. A conferentia tárgyalásainak csak jövőbeli értéke lehet, mert több hónapba fog ke-

Párisi különfélék.

(A köztársasági elnöknek báljai. — A mi jó vidékeink.)

Páris, febr. 8.

(Br. d'A.) A hivatalos világ is igyekszik magáért kitenni e farsang alatt s lehet mondani, hogy e tekintetben alig tanusit kevesebb élénkséget, mint a császárságnak virágzó korában.

Alig van olyan nap, mely a követségek, tábornokok, politikai s állami nevezetességek heti vagy kétheti estélyei össze nem találkoznak, nem kis gondot okoz az ilyenkor azoknak, kik állásuknál vagy összeköttetésükönél fogva hivatalosak: hol acceptálni az invitálást s hol refuzálni.

A hivatalos estélyek közül Mac-Mahonéi foglalkál el kétségkívül az első helyet, ezek az elisei palotában (hol egykoron Pompadour ünnepe) tartatnak meg.

Daczára e palota terjedelmességének, az még sem lenne képes a számos vendéget befogadni (tegnapelőtt ötvennél többen voltak hivatalosak) s e miatt a farsang idejére üveg s vas-szerkezetből díszes kerttermek építettek a palotának hátsó fafedájához, melyeknek berendezése fényben s izléstelenségben kívánni valót sem hagyhat hátra s azért meg is felel a borsos költségnek 80,000 frc.

A fölépcsőzettel jobbra eső második teremben fogadta a magentai hercegnő vendégeit, kik itt tisztelegve a házi asszonynál mind szétszórtak a fényes teremben.

rülni a kiviteli szervezkedés. Ezen idő alatt a teljesen lefegyverzett kereszténynek egy nagy, fegyveres és dühös muzulman népesség közt maradnak, melynek fanatizmusa igen fölöslegátott, s mindennap növekszik. Ő igen valószínűnek tekintti, hogy a conferentia a muzulmánoknak nem tetsző feltételeket ajánlana és erőltetne a portára a központi hatóság ösztönzésére vagy a nélkül, vallásos szenvedély fog kitörni, melynek szörnyű következményei lesznek. Az ő értesítése szerint, most is napról napra rettentő erőszakoskodások követnek el a keresztények ellen az utóbbi fölzavart tartományokban; s teljes ok van attól tartani, hogy ha bármily a muzulmánok vallási előítéleteit sértő rendszabályok követeltetnének, újabb mészárlás támadna. És azon erős reményemet fejeztem ki, hogy azon hang melyen a conferentia a maga határozatait a portával közölni fogja, a török miniszterekben nem fog kétséget hagyni az iránt, hogy helyes lesz belenyugodniuk, s hogy nem lesznek képesek maguktól elhárítani rendkívüli veszélyt, melybe a fanatikus kegyetlenség bármely újabb kitörése az ottomán birodalmat bonyolítaná. — Ignatieff tábornok kételkedett benne, hogy bármily meggyőződés, mely a porta miniszterei rákényszerítették, vagy bármely erőfeszítés, is, kellő garanciát nyújthatnának a pillanat veszélyei ellen, s sürgette valamely nemű katonai occupáció elfogadását, mint egyetlen eszközt a megbízható biztonság megnyerésének. — Kijelentette azonban, hogy nem fog ahhoz ragaszkodni, ha a hatalmak fölfedezhetnék bár mely más eszközt a közvetlen szükség tekintetében. Én kijelenttem, hogy utasításom van meg vonni beleegyezésemet minden katonai occupációtól, mely eredményében, legkevésbé sem felel meg azon jóakaratu szellemnek, mely azt sugalta, s ép oly rettentő és még nagyobb terjedelmű szerencsétlenségeket idézhetne esetleg elő, mint azok, a melyeket elhárítani akarnak. Hozzávettem, hogy megjegyzéseit közölni fogom ő felsége kormányával, s hogy megvagyok győződve, — miszerint a kormány komolyan együtt fog vele működni azon törekvésben, hogy biztosítás szeresztessék bármely, még legesélyesebb megújulása ellen is a mult nyári — borzalmas eseményeknek. Fogadja sat.

Salisbury.

Magyar lapok szemléje.

A „Pesti Napló“ azon véleményben van, hogy a historia igazságos mértékkel fog osztani érdemet és gáncsat. Felmenteni nem fogja Tisza Kálmánt, ki másoknál inkább s másoknál függetlenebbül csak saját belátását és saját akaratát követte; de enyhíteni fog az ítéleten, melyet pártszenvédely, a titkos rugók nem ismeretek, az általános elkeseredés és vizsály idejében fejté mondának. S ő nem kérhet s nem kér kiméletet, mert neki uralkodni kell tovább s mert egyet érez lelkiismeretében, hogy szegény hazájával jót akart. Jót akart s fáradozt épugy, mint mások s épugy hiába. Ez a magyar államférfiak végzete s ezt Tisza sem kerülheté el. Vajha e nemzet, mely csak a halottak iránt tud hálás lenni, megtanulna végre méltányos lenni az élők iránt. A lecke, melyet kapott s a veszély, mely fenyegeti jövőjét, tanítsa igazságra s türelemre, hogy a bűnösöket s a prófétákat ne feszítse keresztre, hanem tartsa meg életben, mert jöhet idő, midőn szüksége lesz a hazának mindenikre. Constatálja, hogy sedant elértük, vagy hogy „a kiegyezés sikerült.“ Nincs más elintézni való semmi, csak alá kell írni azt a szerződést.

A „Kelet Népe“ a közönség józan s elfogulatlan részéhez fordulva kérdezi: mi jogon tételezik fel báró Sennyey Pálról azt, hogy hormányra

A fogadás eltartott kilencztől egészen tíz és fél óráig s ekkor vette tulajdonképeni kezdetét a bál.

Az orchestret Strauss vezette, ki az operabálokhöz lévén szerződve, az időnyen át itt tartózkodik.

A mi a vendégeket illeti, egyesítve lehetett itt látni Párisnak színe-javát, még a Faubourg Saint-Germainból olyan nevek hordozót is, kik igen görbe szemmel tekintik a mostani köztársasági államintézményt, ezen azonban nem lehet főnagadni, ha tekintetbe vesszük Mac-Mahonnak közkedveltségét; ezek mellett a jelenlegi államforma hatalmas kifejezést nyert a jelen voltak azon contingense által, kiket senki sem ismer, kik sem személyes érdem, sem társadalmi állás alapján sem kaphattak meghívót, de kik talán egy amnestiahossal vagy parlamenti skandalhajtásával való atyafiság mellékajtaján jutottak ide.

A meghívások ügye gróf H-ra volt bízva, az estélyt megelőző héten záporoként öszönlötték íróasztalára a kérelmezőlevelek meghívó-kártyáért, azok részéről, kik ilyeneket nem kaptak.

Ezek sokszor remek nyilatkozatai a naiv hiúságnak, im egy-kettő mutatványul: „Uram!

Alulírott szappan-gyáros a Faubourg du Temple-ban (rue Saint-Maur 46.) s nemcsak a szomszédok előtt de a rue Polignac, Square Napoleon, rue de Belleville, rue des deux portaux stb. utozáiban is, tehát e városnegyed nagyobb részében nagy tekintélynek örvendő, választásoknál s közügyi teendőknél az ő betöltése ennek alapján mindig irányadó, mit a mostani kormánynak érdekében igyekeztem is mindig érvényesíteni, ezek

jutása alkotmányellenes törekvések előhírnökei lenné, illetőleg lett volna tekinthető? Nem is említve Sennyeynek törvénytiszteletét, mely minden kételyen felül áll, avagy nem nyilvánította-e számtalanszor a leghatározottabban, hogy ő és pártbívei feltétlenül az alkotmány és a parlamentarismus alapján állanak? A kiknek mindez nem elég, azok vagy nem akarják magukat capitatálni vagy annyira belelétek magukat bizonyos hysterikus képzelődésekbe, hogy ennek folytán elvesztették a konkrét és nyugodt gondolkodás logikai fonálát.

A „Hon“ csak üdvös eredményét látja a lemondásnak, nem is említve azt, hogy a magyar természetből kifolyólag, most már kezdik nálunk is a Tisza-kabinet érdemeit elősmérni. Erdemesnek tartja a megfigyelésre és megszívlelésre mit különösen a „P. N.“ is ír róla. Mert önként merül fel az emberben az az eszme: nem az államháztartás rendezése, igazságszolgáltatás egyszerűsítése, pénzügyek reformjai vasutak és köz-igazgatás tervszerű átalakítása-e legesélyesebb szűk-sűgünk, és ha ezek kielégítésére nem egészen két év alatt menyt tett a Tisza kormány, ha a nemzetiségekkel szmben és a külügyi válságok közt érdekeinket megóvni tudta: ugyan nem lett volna-e érdemes többkiméletre, elismerésre és helyzet-nehézességének teljes méltánylására? De hát hiába, nálunk már szokás, az élöket halálra ki-nözni, hogy holtuk után dicsértessenek. Ebben is van valami tanulság!

Párisból

Páris, február 8-án.

— Csernajeffnek Whigt szigete annyira megtetszett, hogy nem is megy Londonba, sem Olaszországba nem akar menni s családját értesítette is már, hogy jöjjenek ők is hozzája.

— Egy radikális képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a képviselők házában, melyben a házadosás engedélyét kéri a papok számára; illetőleg szerinte nem létezik Franciaországban oly törvény, mely tiltaná az egyházi személyeknek a házadosást, s azért javaslatát úgy formulázta, hogy azon hivatalnokok, kik vonakodnak a házassági összeadást teljesíteni azon okból, mert a házassal akarók egyike egyházi személy vagy volt, büntetessék meg 500 — 1500 francal.

Bármennyire időszerű s méltányos is az a mi e javaslat által czéloztatik, nem hihetjük, hogy abból egyhamar valami lehetne.

A számtalan alapos s ésszerű indok közüli javaslat czélzottsága mellett elég azt fölhozni, hogy azon esetben, ha a papok törvényes házasságot köthetnének, nem kerülőnek többé a sekrestyéből gyontató atyák czelláikból oly botrányos hírek a világosság elé, mint az — elég sajnos — jelenleg napirenden van.

Csak e napokban lett itt Párisban egy abénak s egy gyontató atyának botrányos ügye a büntető törvényszék előtt befejezve. Mind a két esetben a vétek oly aljas s állatias, hogy tisztességből körülírni sem lehet.

Az egyik tízeukét évi kényszermunkára lett ítélve.

— A „Les Droitsde l'Homme“ fölfüggesztését illető ítélet, melyről multkor megemlékeztem, helyben lett hagyva.

Ennek daczára is a lap megint megjelent. E lapot tudvalevőleg a hírhedt conumund Rochefort szerkesztette itt embereivel.

— Martel az ujigazságügyi miniszter egésze még mindég nem állt helyre s azért lehetséges hogy utóvégre mégis csak kénytelen lesz e miatt lemondani.

— A katolikus papság mindenfele kezd

után Uram elhíheti, miszerint igen kellemes benyomást gyakorolna az nemcsak közvetlen szomszédaimra, de e városrészt tulnyomó részére, ha engem azon kitüntetés érne, hogy meghívhatnám a köztársasági elnöknek elisei estélyére.

Ez esetben szerencsés leszek nőmmel, Minni leányommal és sógornőmmel Betty leányával megjelenni.

Fogadja kiváló és legmélyebb tisztuletem kifejezését, melylyel vagyok igen alázatos s lekötözött szolgája,

A. Brunier.

Utóirat. Az utolsó kiállításon szappanyaim igen kitűnő minőségűeknek bizonyultak s elismeréssel lettem kitüntetve.

Egy másik:

„Uram!

Az én nagybátyám testvérjének sógornője, anyja Leroy volt követségi titkárnak majd számvevőszéki alelnöknek, ki ő felsége a császár hivatalos estélyeire többször meg volt hívva s ennek folytán udvarfényesnek tekintett családjuk.

Ily előzmények után mint Leroy ur anyja sógorának s ennek testvérjének unokája, azt hiszem szerénytelenség nélkül lehet igényem a meghívásra az elisei estélyre.

Midőn ezt uramnak szíves tudomására hoztam volna, vagyok különös tiszteltkifejezéssel.

Madame Baillet.

Még egy másik:

„Uram!

Alulírott kezdő színműrő, mivel azonban eddig még nyilvánosan fel nem lépett, a világnak természetesen nem lehetett indoka a színelmi fen-

már predicálni a jövő hóban eszközlendő gyűjtések érdekében a katolikus egyetemek javára.

A püspöki collegiumnak még az ősszel hozott egyik határozata folytán minden gyűjtések egész Franciaországban, melyek a bőjt alatt befolynak a fentebbi czélra fognak fordítottatni.

Ha a clerus ez irányban ily erélylyel tovább halad, akkor rövid idő múlva több katolikus egyetem lesz már mint deák.

— A lyoni válság által sújtott munkások támogatására többféle segélyző oomiték alakultak itt s többféle gyűjtéseket indítottak meg. Halandzser az operának igazgatója, ki pályáját Lyonban kezdte e végből a négy operabálon kívül még egy különöst fog rendezni a lyoniak segélyezésére Ő e bált a Marchalné védőnöksége alá helyezte s a kétségtelen elfogadás után ez uton széperedményt lehet várni.

— Párisban ez évben nem lesz szerencsénk a télhez, nyáron is sokszor hűvösebb napok vannak mint eddig az egész télen voltak.

A mult hónapban azon természeti-tüneménynek voltunk tanui, hogy az ég kárpitján egy ketős szepszárványt láthattunk.

Mivel nem jár oly idő, hogy fűteni kellene azért a fa s szénkereskedők üzlete pang, sokan nagy késztetl látták el magukat s e miatt nagy veszteségeket fognak szenvedni.

Két jelentékeny ház kénytelen volt már csődöt kérni.

Báró d'Arny Sándor.

Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága.

Február havi rendes ülést f. hó 12-én tartotta meg.

Elnöklő Gróf főispán az ülést megnyitván bejelentette, a megnem jelent azon bizottsági tagok neveit, kik kimaradásukat igazolták.

Ezután ugyancsak főispán ő mltsága bejelentette, hogy a félévi jelentés, az irodarendőrk elátására hivatott közegek csekély száma miatt csak mai nap volt felterjeszhető.

Ezután a tárgysorozat rendjén a megye alispánja tette meg havi jelentését, melyből megtudtuk, hogy a lefolyt hóban a megye közigazgatására zavarólag semmi körülmény sem hatott, s meggyőződöttünk arról is, hogy a megye alispánja nem is huny szemet semmi oly körülménnyel, mely a közigazgatásra hátránnyal lehetne, ezen meggyőződésünket pedig merítettük az alispánijelentésnek a fegyelmi esetekre vonatkozó részéből melyszereintlegálabb is tiz bevezetett fegyelmi ügyet jelentett be. Ebből következtetjük, hogy bizonyára függőben levő ügy is meglehetősen számmal van; úgy látszik, hogy a közigazgatási tisztviselők nem nyugszának rószalévlél tömött váukosokon!

Ezután olvastatott az árvászeki elnök jelentése, minek tudásul vétele után a megye alispánja eladja fejérdi Miszti Sándor és mező-őri Mol-dován Indrétj soredrendbeli katonák elbocsátási kérésüket, melyeket a n. m. honvédelmi miniszter urhoz ajánlólag felterjesztetni határozattak.

B. hidalmási kir. járásbírószék értesítése szerint egyik körjegyző ellen a bűnügyi részletes vizsgálat bevezetettén: a községi törvény értelmében hivatalától felfüggesztetni határozottat.

Kovács Pál és társai gyalui lakosoknak, az ottani képviselő testület alakítása ellen a n. m. belügyminiszter urhoz intézett, s onnan törvény-szerű elintézés végett leküldött felfolyamodásuk az 1876 évi VI. t. cz. 59 §-a alapján elutasítottat.

sőségének hódolni s őt a társadalmi érintkezés kitüntetéseiben részesíteni.

A legnagyobb türelemmel várom be azon időt, melyben a világ nekem tömjenezni fog, de ennek daczára van mégis egy különös okom, mely arra késztet engem, hogy uramat megkérjem len ne szíves nekem egy meghívási jegyet az elisei estélyre küldeni.

E különös ok a következő: Én jelenleg egy drámának megírásával vagyok elfoglalva, melynek szereplő személyei a legmagosb társadalmi osztályból vannak merítve, mivel azonban eddig nem volt alkalmam aristokratikus személyeknek közelébe sem jutni, ha csak úgy nem, hogy a színházban a kaksulról láthatam őket páholyaikban, vagy az utozán fogatjaikon előttem elrobogni, úgy igen könnyen belátható, miszerint társadalmi érintkezésük conventionalis szabályait nem igen ismerhetem s e tekintetben egyedüli forrásom nénémnek közlései, ki gouvernante V. grófnő gyermekeinél.

E bajon segíteni lehetne azzal, ha uram megjelenésemet az elisei estélyre lehetővé tenni s engem ez alkalommal az aristokratia némely tagjainak bemutatni szíveskednék.

Tudom, hogy uram még büszke lesz egykoron a pártfogásra.

Kérelmem teljesítését annyival inkább elvám, mert nem üres hiúságból de a színműrodalom érdekében intéztem önhöz.

Fogadja, sat.

Arsène Rochefontaine.
(Vége kör.)

A községi költségvetések és számadásokra vonatkozó szolgabírói jelentések során az apahidai körjegyzőség községi előjárásai ellen — hivatali mulasztás miatt — a fegyelmi vizsgálat elrendeltetett.

O új falusi Peszkár Krecsunnak odaváló Czitrom Lázár ellen kocsmajog csonkítás miatt indított ügyében hozott alispáni határozat utóbbi által beadott felfolyamodás elvetésével teljartalmulag helyben hagyatott, nem különben helyben hagyattak a Szigethy Károlynak Erdőfalva és társ községei ellen erdő rontás miatt, ugy-szintén szt.-királyfalvi ifj. Buksa Todornak ugyan odaváló Kivárn Pétre Iuj Arthemie és társai ellen testi biztonság elleni kihalás miatt indított keresetükben hozott alispáni 2-od fokú határozatok. Hasonlóan helyben hagyatott m.-szt.-páli Borhos Juon és társainak erdőrontás miatti ügyekben hozott alispáni határozat.

Nsgyobb vitát idézett elő br. Kemény Domokos és dr. Gálffy Endrének K. Biasini Domokos ellen kocsmajog csonkítás miatt indított keresetében hozott alispáni határozat ellen mind két fél által beadott felfolyamodás, annyira, hogy a bizottság a tárgyalás közben tett közvetítő indítvány formulázását ezen ügy tárgyalását fel is függesztette. Később azonban midőn a módosítvány formulázva lett annak értelmében az alispáni határozatot azon módosítással hagyta helybe, hogy K. Biasini Domokost arra kimért 12 fti approbatalis büntetés megfizetése alol tekintve jóhiszeműségét felmentette.

Nem bíráljuk a bizottság ezen határozatát mindazonáltal úgy gondoljuk, hogy ha a most kimondott nézetéhez minden esetben ragaszkodni fog, akkor a regale fognak nagy ártalmára lesz pedig annak megvédése lenne hivatása.

Nem mulaszthatjuk el egyuttal felemlíteni azon nézetünk szerént kevésbé megengedhető eljárás sem, mely szerént K. B. D. ur a bizottság valamennyi tagját külön informálta. Lehet, hogy a bizottság úgy vélekedett, hogy a 12 ftiot az informatív kinyomtatathatására, már megfizette tehát miért kötelezzék még egyszer fizetni!

A kir. adófelügyelő jelentéséből meg tudtuk, hogy adózási viszonyaink, még mindig nem állanak a legjobb lábón, azonban remélhetőleg legközelebből, már jobb eredmények lesznek felmutathatók.

Néhány behajtatlan adótartozás törlésére vonatkozó adófelügyelői vélemény elfogadása után a kir. főmérnök tette meg havi jelentését, melynek egyik közérdekű részét képezi az Apahida-Szász-Régény utvonai, Moca-Kis-Sármási szakasza egyezsének a folyó év tavaszán leendő kiépítésére vonatkozó jelentés.

Ezután kir. főmérnök eladja főjegyző Bónis Istvánnak az Apahida-Sz-Régény állam ut M.-Örményes királyfalvi szakaszának melőbbi kiépítésére vonatkozó indítványát, minek következtében a n. m. közzött. és közl. miniszter urhoz felterjesztés intézette, hogy a jövő évi költségvetés során ezen utszakasz kiépítésének szükségletéről első sorban méltóztatassék gondoskodni, s addig is a járhatatlanná vált utnak bár némileg járhatóvá tétele iránt intézkedjék.

(Vége következik.)

Tanügy.

Az iskola és népkönyvtárak érdekében.

— A tanfelügyelőknek. —

(Vége.)

A közigazgatás kezében — a tanfelügyelő folytonos ébersége mellett — az ügy más természetű. Mert habár ott is a tanfelügyelő lesz indítványt és ő a lelke a bizottság ebbeli munkájának — az eredmény több; mert az intézkedések szigoruan végrehajthatók.

Elmőlkedjenek az illetők e kérdés felett.

A mi az iskolai könyvtárak alapítását illeti e kérdésnek kettős természete van; itt elő áll a felekezet s az állam.

Az állami iskoláknál baj nincs, még a községeknél sem, mert ezen iskolák évi költségvetésében ott áll 20 — 30 fti könyvtár és szaklapokra.

Csak ezt a pénzt ki kell adni, — eddig nem adták ki, illetőleg a tanfelügyelők több helyt elmulasztoták az ily költekezést megtenni, minek eredménye az, hogy több állami és községi iskola, daczára a költségvetésben felvett összegeknek, maig sem birnak könyvtárakkal.

A mulasztást helyre kell hozni. A költségvetésbe felvett s a kormány által jóváhagyott összegeket az ily könyvtárak gyarapítására fordítandók feltétlenül; ez uton sikerülni fog aztán a községi és állami iskolák mellé rövid néhány év alatt könyvtárakat állítani fel.

A felekezeti iskolák könyvtáiról sem nehéz gondoskodni.

A felekezeti egyházi főhatóságok soha sem hátráltak oly cselekmények elől, melyek által, a felekezetek javát, a műveltséget előmozdítani lehetett.

Azt hisszük e kérdésben szintén számíthat egy a közigazgatási bizottság, valamint a tanfelügyelő és az egyházi főhatóságok közrehatására.

Itt mi volna a teendő?

Az, hogy az egyházi főhatóságok felhívásanak akár a tanfelügyelő, akár a közigazgatási bizottság által az eszme pártolására s a felekezeti iskolák mellé ily könyvtárak szervezésére.

Logi rovat.

Kivonat a hivatalos Értesítőből.

— Muresianu Basilnak Esmann Salamon elleni ügyében, ez utóbbinak 1610 frtra becsült priszlopi ingatlanai március 16-dikán eladatnak.

— Márk Jánosnak Kerekes János hagyatéká elleni ügyében, ez utóbbinak 681 frtra becsült vistai ingatlanai március 15-dikén eladatnak.

— A seidehelyi kir. járásbírósnál egy irnoki állomás betöltendő.

— Gyertyánffy Ede csődtömegéhez tartozó s 1016 frt 60 kr-ra becsült ingók Brassóban febr. 27-én becsáron alól is eladatnak.

— K. Nagy Ferencnek Feerdán Juon elleni ügyében, ez utóbbinak 1266 frtra becsült szátleli ingatlanai febr. 26-án becsáron alól is eladatnak.

— Borboly Márton és nejének 2000 frtra becsült türkösi ingatlanai február 26-án elárvereztetnek.

— Kelemen Annának Kurucz István elleni ügyében, ez utóbbinak 511 frt 25 kr-ra becsült mérai ingatlanai márc. 9-én, illetőleg apr. 9-én elárvereztetnek.

— Gajzágó Antalnak Kálmán István elleni ügyében, ez utóbbinak 970 frt 6 kr-ra becsült kolozsvári ingatlanai febr. 26-án becsáron alól is eladatnak.

— Veres Mártonnak Miller Sándor és neje elleni ügyében, ez utóbbinak 3655 frt 50 kr-ra becsült kolozsvári ingatlanai márc. 20-dikán eladatnak.

A „KELET” magán-távirata

Feladott Budapestén febr. 14. d. e. 11 ó. 10 p.

Érkezett Kolozsvárra febr. 14. d. e. 12 ó. 10 p.

A Király minden kihallgatás eredménytelenségét konstata, és felbirta Tiszta Kálmánt kabinetalkutására, ez addig nem vállalkozott, míg a paritás el nem ösmertetik.

Az alkudozás megindult az osztrákokkal, ezek vonakodtak nyilatkozni a pont felett és kérték a másik pont tárgyalását, ez mára tüzetelt ki az osztrák bank embereinek jelenlétében. A király osztrák államférfiakat is hallgat ki.

Auersperg a mai tanácskozásról jelentést tesz az osztrák pártnak ma este.

Szerbia béke-küldötte elment Konstantinápolyba.

Románia aláírta az oroszokkal kötött szerződést.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. febr. 14.

— **Donadió Bianca** k. a. tegnap este Budapestre érkezett — a pályaudvarban a nemzeti színház intendánsa által fogadtatott s a „Nemzeti színház”-ban foglalt szállást. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy első fellépőre már is mindenki siet jegyet szerezni, illetve helyet biztosítani magának.

— **Meghívó** a kolozsvári orvos-természet-tudományi társulat 1877. febr. 16-án d. u. 5 órákor tartandó orvosszaki ülésére. Ülés hely: egyetem épület II. emelet. Gyógyszertári intézet. Tárgyak: 1. Szombathelyi József: Kolozsvár egészségügyi viszonyai 1876-ban, 2. Mina János: Az agyhályagfőreg (collurus cerebri) esetét szarvas marhánál. 3. Hőgyes Endre: A Gelsemium semper virens élet és gyógytani hatásáról.

— **A „Julia”** román olvasó egyesület által f. hó 15-én tartandó táncszal egybekötött műkedvelői hangverseny programja: 1. „Destéptate romane” éneklő kar, 2. „Moldova la 1857” költemény Alexandri Vazul-tól, szavalja Mihály Tivadar, 3. „Symphonie Lespetites” pour deux violon concertantes, Dancu-tól, hegedűn előadják Ungur Ágoston (bal kézzel) és Pipos Pomfilius, zongorán kíséri Gunes G. ur, 4. „Nunta” költemény, felolvassa a szerző, Dulf Péter, 5. „Rogacine de noapte” éneklő egy magán kar, 6. „IX. Concert” Beriotól, hegedűn előadja Vajda Emil, zongorán kíséri Lichtig F. ur, 7. „Mortéa lui Sineai” költemény Popiu Justintól, szavalja To-dea Absolon, 8. „Arcasiu” éneklő kar.

— **Az iparosok „önképző körében”** m. vasárnapnapunk egyik munkatársa Schreiber Gusztáv ur tartott felolvasást „Az ember és a munka” cím alatt, melyről csak annyit akarunk felemlíteni, hogy a számosan jelen volt tagok által nagy tetszéssel és „éljenekkel” fogadtatott.

— **Egy nagyszerű alapítvány.***) Gr. Kún Kocsárd, a szászvárosi ev. ref. tanoda érdekében megemlékező fogadnoka, a gondozása alá helyezett tanintézet javára tett számtalan áldozataira egy nagyszerű alapítvánnyal tette fel a koronát, 50,000 mond ötvézezer frt urbéri papirt adott át az intézet pénztárába, oly feltétellel, hogy

*) E sorok vétele alkalmából lehetetlen elhallgatnunk csodálkozásunkat azon lassúság felett, melylyel a szászvárosi vagy más közbeeső postahivatal a levelet kezelte, a postabélyegzés szerint folyó hó 11-én feltételt a levél és a kolozsvári postahivatal bélyegzése e hó 14-két mutatja, tehát Szászvárosról egy nappal később érkezik a posta Kolozsvárra, mint Bécsből! Szép rend.

annak kamataiból építtessék fel a már tervbe vett osztály épület, azután pedig tökésséssé mindaddig, míg oly öszvegező névi ki magát, hogy az intézet többi jövedelmeihez csatolhatván, elégséges lesz, egy a kor kívánalmainak megfelelő teljes gimnázium fenntartására. Addig is, míg az urbéri kötvények szelvényei esedékesek lennének, az építkezés megkezdhető vettett 1000 frt kész pénzt előlegezett az intézetnek. Az előjárás megkötött szavakban mondott köszönetet a nemesség jövedelmének. Sok ilyen gondnokot adjon a gondviselés tanodáinknak. D. ósa Dénes ref. tr. A fennnebbi sorokhoz részünkről csak legmélyebb elismerésünket csatolhatjuk az ily mostoha viszonyok közt a pártalan nagylelkűség felett. A gróf ur elmondhatja: „exegi monumentum”, mert szebb és állandóbb emléket annál, mely az idők végtelenségéig folyton az emberi cultura előmozdítója lesz, nem állíthatott volna magának.

— **Fogaraszegye főispánja**, Boér Kálmán haláláról a következő részleteket hozza egyik székényi német lap: A főispán 10-én Segesvárra akart utazni, hol hivatalos teendői voltak, utközben Fogaraszegye azon távirati értesítést vette, hogy nincs miért Segesvárra mennie, mivel a kérdéses ügy el van igazolva, visszatérteben Sárkányánál hirtelen szélbűbész érte, úgyhogy csak kezévelint lehetett gyors hajátást Fogaraszegye. Itt egy fél óra múlva délután fél kettőkor megszűnt élni.

— **Egy derék pap.** Szabó Bazil, tordamegyei Lupsa-községi, román pap felebarátai szeretetből egy hívőjének, kolozsodnót 60 frtot hetenkénti hatvan százalék kamatra s az a topánfalvi járásbírószág végzése folytán a szegény ember birtokára be is táblázottat. Az ilyenekre sem ártana statáriumi hirtetni.

— **A Selmeczi bányász és erdész akadémia** hallgatóinak számára ez évben 278; kik közül 88 bányász, és 190 erdész. Erdélyiek összesen 26-en vannak. Az akademián az eddigi nem kötelező Colloquium rendszer helyett, ez év folytán rendes vizsga-rendszer hozatott be.

— **Jótékonykezű előadás.** A hunyadmegyei előadók Magyarok javára. Vasárnap február 18-án 1877 Bánffihunyadon a Caszinó nagytermében adatik: Elővezette a fő r. J. Tréfa, 1 felvonásban. Személyek: Hyppolite Király József ur. Caesarina, neje Gajzágó Simay Irma urasszony. Ezt követi: szavallat, Keresztes Bella k. a. által, Végül: ének részletek, Szentmarj Róza k. a. által. — Zongorán kíséri Gajzágó Simay Irma urasszony. Bementi díj: Első hely 1 frt. — Második hely 60 kr. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

— **A n-szebeni** iparos egyesület e hó 11-iki közgyűlésén megválasztották igazgatónak Jikeli Fr. mely tisztelet azonban elem fogadván, helyébe Schochterus Károly választották meg. Tiszteletbeli tagokul megválasztották dr. Müller G. és dr. Shuler Fr. Az egyesület 1877-évi költségvetés előirányoztatott 5148 frt bevétel és 5100 frt kiadás.

— **Szt.-Agotában** egymást éri a gonosz kezek által előre kitervelt csapás. E hó 11-ikén éjjel egy óra tájt tüzet jeleztek, T. és K. odaváló polgárok csűrje égett, melyet alig sikerült a négy szélviharok szemből a gyorsan megjelent tűzoltóknak úgy localizálni, hogy a körülvevő épületek megmentettek. A tüzet szándékos gyújtás eredményének mondják. Ugyancsak itt a megelőző éjszaka ismeretlen tettesek egy boltot törtek fel és 500 frt készpénzt és 200 frt értékű apróságot loptak el.

— **A földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól** vesszük az értesítést, hogy a krapina, toplicei eddigéig csak a fürdőidény tartama alatt nyitva volt nyári távirat-állomás korlátozott napi szolgálattal állandó állomássá változtatván át, működését már megkezdte, a ferdinandhegyi m. kir. távirat-állomás pedig bezárattott.

— **Értesítés.** A főmáltózáru földmívelés- ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium idei 939 sz. alatt kelt leiratával a határnapok megjelölésével a következő méntelepeken eszközölendő méntekintést rendelt el. u. m. folyó évi febr. hó 19-én Rettegen, 20-án Dénesen, 23-án Homorodon, 26-án Seps-Szt.-Györgyön. A midőn ezt köz tudomásra kívántam hozni, egyszersmind felkérem a lótenyésztési ügy iránt érdekelt gazda közönséget, ezen az egyes fadéz állomásokon elhelyezendő méntekintéstől megjelenni és a mivelletnél részt venni sziveskedjenek. Kolozsvárra, 1877. febr. hó 12-én. Br. Bánffihány, erdélyi központi lótenyésztés bizottmány elnöke.

— **A magyar tud. akadémia** első osztálya e hó 12-én Pulszky Ferenc elnöke alatt tartott ülésén Téli Irán érkezett az „Eranos” szóról. Az alapos és nagy ismerettel irt dolgozat köztetésében részesült. Utána Hunfalvy Pál olvasta fel „Antropologia, ethnologia és nyelvtudomány című értekezését. Hunfalvy zajos tetszés közt befejezve előadását, a gyűlés véget ért. Jövőre a II. osztály tart ülést Deák Farkas és Szilágyi Sándor értekezéseivel.

— **Az inség és kenyere.** Bars megye közigazgatási bizottságának febr. 7-ki ülésén Fokla János adofelügyelő azon hírről lepte meg a bizottságot, hogy a megye több községe teljesen képtelen adóját megfizetni. A nyomor illusztrálására be is mutatott egy, Jásztraba községből hozott kenyeret, mely korpából 1 és káposztaleve-

lekből van sütvé, s mely Kőmőczbánya vidékén a nép nagy részének eledelét képezi.

— **Elégett hajó.** Az Ujorleamsból Liverpoolba indult „Bavaria” nevű hamburgi gőzös e hó 6-án a nyílt tengeren elégett. Az utasok és a hajó legénysége megmentettek.

— **Bécsat vizár** fenyegeti. A prater már is víz alatt áll. A Duna a felsőbb vidékeken rohamosan árad. A víz növekedése Budapesten is szembetűnő.

— **Bécsben** oly nagy szélvihar volt febr. 12-én, hogy az életveszélyessé vált közlekedés majdnem megszűnt az utcákon. Kődarabok, téglák, cserepek, ablaktáblák hulltak az utcákra. Éjjel felé a vihar oly orkászzerűleg tombolt, hogy kényeket döntött le, ablakokat szaggatott ki, sőt pár házat össze is döntött.

— **A genfi veres kereszt lólabá.** A magyar kir. fővámbívalat fekete tábláján következő hirdetmény lett kifüggesztve. „A szerb harcosok részére a genfi veres kereszt jelvénye alatt Oroszországból küldött kórház tárgyak vámbívalatos átvizsgálása alkalmával egy 27 csomagból álló küldeményben 10 db öt lövött revolver találtatott, mely dugáru gyanánt eloglaltatott. Felhívatik ennél fogva mindenki, ki ezen revolverekre igényt tart, tulajdonjogát a magyar kir. fővámbívalatnál a hirdetmény keltétől számítható harminez napon belül érvényesíteni.”

— **Hány jezsuita van a világon?** A Bécsben most kiadott névtár szerint 9546. Ezek közül Ausztria-Magyarországból 484 bologitja, kik 13 kolostorban laknak. A „Magy. Állam” fájdalmasan felsóhajt, hogy jelenleg még csak fele sincs meg azon számnak, melyben a kegyes rend egykor virágzott.

— **Az új nagyvezér mint leányszöktető.** A berlini „Tribüne” közli a következő keleti regényt: Edhem pasa, berlini nagykövet korábban megismerkedett egy ottani pékmester szép fiatal leánnyal egy kereskedő családnál, melynek sok összeköttetése volt Konstantinápolylyal s melyhez a pasa is bejáratos volt. A pasát annyira meghódította a leány kedvessége szépsége és talán még inkább gyönyörű zongorajátéka, hogy közelebbi ismeretséget szőtt vele s gyakran lepte meg drága kedvesekkel. Konstantinápolyba hívatásakor örzénye bucsut vett a leánnyól, közlé, hogy nem jönne-e el Konstantinápolyba, hogy ott hároméves disze legyen. A leány igent mondott, s azzal elváltak. Valami két hét előtt levelet vőn Konstantinápolyból a leggyöngédebb fölhívással a pasától, hogy váltsa be ígértét. A levélhez a török utlevélén kívül még tekintélyes pénzösszeg is volt mellékelve az utazás költségére. A szülőket kellemetlenül érintette ez a dolog, s a rokonokkal együtt lebeszéltek a leányt a kalandos tervről. A mult csütörtökön azonban a leány egyszerre csak eltűnt családjá köréből, s eddig sem sikerült nyomát föltalálni. Alkalmassint az időközben nagyvezérre lett pasa meghívásának engedett. A történet elég regényes, de megbízható forrásból teljesen valósnak állíthat.

— **Kleopatra tüje.** Így nevezik azt a nagyszerű obeliszket, melyet az egyiptomi alkirály az angoloknak ajándékozott, de melylyel az angolok nem tudván mit kezdeni, ott hagytak eredeti helyén. Most azt a „tűt” mégis elszállítják Angliába. Csak hogy mivel nincs akkora hajó, mely el ne süllyedjen egy ily iszonyú kődarab terhe alatt, úgy eszközök az átszállítást, hogy az obeliszket elemosmagolják s valószínű tengeri kigyóvá változtatják a faburkolat által s úgy vontatják el Angliába, mint egy tutajt. A Praefalgat Squarevel szemben fejják felállítani. A „Daily News” szerint a szállítási költségeit a Royal Society egy tagja M. Erasmus Wilson vállalta magára egy-maga. Ennek a „tű”-nek csak az elszállítása 30 40,000 font sterlingbe kerül.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, csütörtök február 15-én. 1877. Bérlet. 127. sz.

CLARISSE.

A budapesti nemzeti színház által 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti dráma 5 felv. Irta: Almási Tihamér.

Kezdeté 7 órákor.

Napi árak: Közép páholy 5 frt. Alsópáholy 4 frt. Felső közép- vagy bétis páholy 3 frt 50 kr. Felső páholy 3 frt. Émeleti erkélyülés 1 frt 50 kr. Földszinti támlásszek és alsó erkély 1 frt. Földszinti 1-ső rendű zártzék 1-6 sor 80 kr. Földszinti 2-od rendű zártzék 7-13 sor 70 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati számozott ülőhely 40 kr. Karzat 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyi piacok árjegyzéke.

— **Kolozsvár** piaci árak 1877. febr. 7-ről, egy hektoliter tisztabuza 8 frt 20 kr, rozs 5 frt 65 kr, elegybuza 6 frt — kr, zab 2 frt 60 kr, 100 kilo széna kötve 3 frt. — kr, alomszalma 1 frt 60 kr. zsupszalma 1 frt 80 kr, egy köbméter fa pusztított 5 frt — kr, 1 kilogramm fagygyugyertya öntött 72 kr, marhahus 38 kr, konyhalisz 18 kr, rizs 28 kr, 1 liter gyöngykása 32 kr, borsó 18 kr, lencse 20 kr, paszuly 10 kr, köles 22 kr, hektoliter burgonya 3 frt 55 kr,

kgr. kőse 8 — kr, disznózsir 88 frt — kr, bors — frt 88 kr, hagyma 14 kr, fokhagyma 28 kr.

— **M.-Vásárhely** piaczárai febr. 7-ről, 1876. egy hektoliter tisztabuza 8 frt — kr, rozs 5 frt 50 kr, elegybuza 5 frt 50 kr, zab 2 frt 30 kr, 100 kgr. széna 2 frt 30 kr, alomszalma — frt 40 kr, zsupszalma — frt, 60 kr, egy köbméter fa nem usztatott 3 frt 80 kr, usztatott 2 frt 20 kr, egy kgr. fagygyugyertya öntött 60 kr. nyújtott — frt 58 kr, marhahus 34 kr, konyhalisz 12 kr, Rizs 32 kr, 1 liter gyöngykása 32 kr. borsó 16 kr, lencse 16 kr, paszuly 14 kr, köles 16 kr, egy hektol. burgonya 2 frt 50 kr, 100 kgr. savanyu káposzta — frt — kr, egy kgr. só 9 kr. disznózsir — frt 90 kr, szinzsir 1 frt — kr, bors 1 frt — kr, hagyma. 10 kr, fokhagyma. 20 kr.

— **Beszterce** piaci árjegyzék 1877. febr. 6-én: 1 hektoliter tisztabuza 9 frt 50 kr, elegybuza 4 frt 60 kr, rozs 4 frt 80 kr, zab 2 frt 30 kr, törökbuza 3 frt 25 kr, paszuly — frt 12 kr, pityóka 2 frt 40 kr, 1 liter borsó 12 kr, kilogram marhahus 28 kr, 1 kgr. széna 2 frt 40 kr, 1 kalangya zsupszalma 2 frt 20 kr, alomszalma 1 frt 10 kr, egy méter kemény tűzifa 2 frt, 30 kr, rizs 35 kr, gyöngykása 25 kr, lencse — kr, köles 18 kr, burgonya 2 frt 40 kr, kőse 9 kr, disznózsir 1 frt — kr, szinzsir 70 kr. bors 1 frt 4 kr. hagyma 5 kr, fokhagyma 8 kr.

— **A sz.-ujvári** piacz árai 1877. febr. hó 5-ről. 1 hektoliter tisztabuza 9 frt 10 kr, rozs 6 frt — kr, törökbuza 3 frt 80 kr, elegybuza 6 frt — kr, zab 2 frt 50 kr, árpa — frt — kr, 100 kilogram széna kötvefrt — kr, kötetlen 3 frt 50 kr, alomszalma — frt 75 kr, zsupszalma — frt 75 kr, egy köbméter fa kemény 5 frt — kr, lágy — frt — kr, egy kilogram marhahus 30 kr, konyhalisz 18 kr, rizs 36 kr, egy liter gyöngykása 21 kr, borsó 10 kr, lencse 10 kr, paszuly 7 kr, köles 15 kr, pohánka — kr, egy hektoliter burgonya 3 frt — kr, 1 kg. savanyu káposzta — kr, só 9 kr, disznózsir 1 frt 5 kr, Bors frt 15 kr, hagyma 8 kr, fokhagyma 24 kr.

— **A gy.-fehervári** piacz árai febr. 8-ról 1877. Egy hektoliter tisztabuza 8 frt 70 kr, elegybuza 7 frt 26 kr, rozs 5 frt 80 kr, zab 3 frt 10 kr, 100 kgr. széna kötve 3 frt 50 kr, kötetlen 3 frt 40 kr, alomszalma 1 frt 70 kr, zsupszalma 2 frt 50 kr. Egy liter borsó 24 kr. lencse 24 kr, paszuly 9 kr. Egy liter konyhalisz 24 kr. Egy gr. marhahus 30. Egy köbméter fa 3 frt — kr. Egy hektoliter pityóka 3 forint 75 krajczár, egy kgr. disznózsir frt. 96 kr szinzsir — frt — kr. Bors 1 frt 4 kr. hagyma 14 kr, fokhagyma 24 krajczár.

— **A tordai** piacz árjegyzéke: febr. 6-iki 1877: Egy hektoliter tisztabuza 12 frt — kr, elegybuza 7 frt, — rozs 4 frt, 50 törökbuza 4 frt, 50 zab 3 frt, — paszuly 4 frt 50 kr, pityóka 2 frt 50 kr, Egy m. máza széna 2 frt — kr, egy kalangya szalma 35 kr, — egy m. máza alomszalma 35 kr, — egy kilo disznózsir 48 kr, — egy m. máza turó 56 frt, — egy kilo disznózsir perszelt 48 kr, marhahus 34kr, — 1 öl búkkfa 11 frt 10 kr, — 1 öl fenyőfa 7 frt 50 kr

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről február 12-éről.

	F a j	Ára 100 klg.	
		tól	ig
Gabona		frt	frt
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegyei bácskai	1230 1180 1235 1280	— — — —
Rozs	magyar	670	720
Árpa	takarmány maláta	730 750	720 785
Zab	magyar	750	785
Tengeri	bánsági másnemű	590 570	6— 535
Repeze	káposzta	—	—
Köles	bánsági magyar	550	570
Szövőany (Usanoe)	buza tavaszra szállítandó Szept.—Oktre szállítan. tavaszra szállítandó	1275	1285
	rozs	656	660
	teng. Májusra—junia szállít.	15 ⁷ / ₈	15 ⁶ / ₈
	repez. káposzta Aug. Szept. szál.	14 ⁷ / ₈	15 ¹ / ₈
	„ bánsági Jul. Aug. szállít.	29	30
Szesz (ny.)	100 liter százalékként.	29	30

Távirati tudósítás bécsi tűzsdéről.

Február. 13-én 5% Metaliques 63.05. frt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 68.20. frt. Bankárjádék 1150 1860-iki államkölcsön 7415. Bankrésztvények 111.25. Hitelezésrészvények 840.— London 149, 10 Ezüst 114.60 Cs. kir. arany 588. Napoleon'or 983 100 mark német-értékű 60.35

Urbéri kötvények: Magyarországi 73.50. Temesi 71.75 Erdélyi 71.75 Horvátországi —.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

